

Medlemmer i rådet

Deres ref:

Vår ref: LIER 2019/4469

Dato: 18.08.2020

Referat fra møte i rådet for likestilling av funksjonshemmede tirsdag 25. august 2020

Tid: Fra kl. 12.00 – til kl. 14.45

Sted: Kommunestyresalen, Rådhuset.

Til stede: Ingvild G. Myhre, Mona B. Lersveen, Lars Morten Lersveen, Stein Arne Stiklestad og Mona K. Rømuld

Forfall: Anita Steinkjer, Herdis Kvernbråten og Christer Ahlqvist.

Vara: Grete Borgen og Aksel Olsen

Sakliste:

1. Godkjenning av referat fra møte 19. mai 2020.

Vedtak:

Referat 19. mai 2020 ble godkjent.

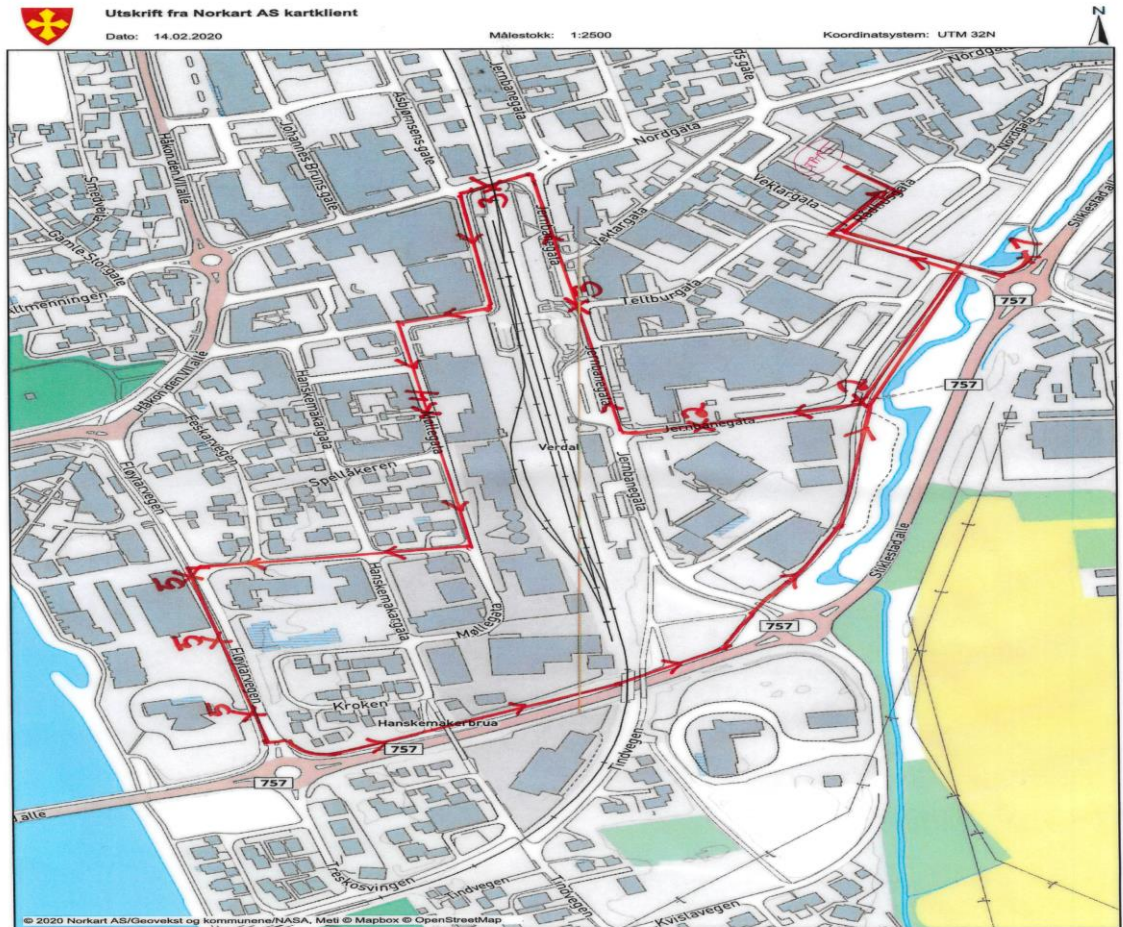
2. Orientering om velferdsteknologi.

Milda Svestad orienterte og presenterte om hva velferdsteknologi er, det vi har av velferdsteknologi og hva som er planlagt framover innen helse og velferd. Brosjyre er vedlagt referatet.

3. Oppsummering av rullestoldag 18. august 2020.

Det ble vist bilder fra dagen, med en del av utfordringene som oppsto på turen.

Løypen:

Rute:

Start Rådhuset

1. Fotgjengerovergang rundkjøring til Reinsholm
2. Gå videre til Amfi – se på overganger, «fortau» rundt Afmi og Bunnpris.
3. Jernbanegata (her skal det også gå med briller for forskjellige synshemninger), sjekk underlag, hindringer i vege både for synshemmede og rullestolbrukere. Går videre Jernbanegata til Nordgata over jernbaneovergangen. Går langs jernbanen til Sørgata.
4. Sørgata/Møllegata. Mangel på fortau, forhøyning ved bygning. Går videre mot Fløytarvegen (Coop Extra).
5. Se på fotgjengeroverganger v/Coop Extra, YX og ved rundkjøring.

Retur Rådhuset.

Oppsummert slik:

Bra dag, gikk gjennom hele runden og fant en del feil. Alle folkevalgte prøvde de forskjellige rullestolene og brillene for synshemmede. Lokalavisa hadde oppslag om dette og det har vært en debatt på fb i etterkant. Kritiske spørsmål til at folkevalgte var så blide og fornøyde og hvorfor var det ikke med funksjonshemmede. Leder svart ut en del av disse. Turen hadde en god tone- folkevalgte så feilene og samtlige ga positiv tilbakemelding at dette hadde vært en lærerik dag.

Følgende blir kommentert:

Framsiden Amfi: Skilt plassert feil. Ved bakheis tar dette opp hele vegbanen bak og ved sideheis er parkeringsplassen smal. I forskriften (tek 17) så er kun hc-parkering for sideheis ivaretatt. Helling på fortau fra Amfi og ut i veibanen. Dette gjelder hele Jernbanegata. Rullestolbrukere kan miste kontrollen og trille ut i gata – kan oppstå farlige situasjoner.

Ørens mot parkeringsplass på baksiden (mot Kvislatunet). Smalt å passere da det parkeres langs vegen. Kom seg ikke opp på fortauet – ikke nedsenket. I tillegg er det ikke markert gangfelt fra Kvislatunet til fortau mot Ørens. Dette bør ordnes.

Jernbanegata – inngangsparti Lille New York. Smal rampe opp til inngangsdør – vanskelig å komme opp med elektrisk rullestol. Rotete på fortau med skilt, blomsterkasser m.m.

Fortau på venstre side før jernbaneovergang. Stikker opp en ende fra et nedkjørt skilt. Dette bør fjernes helt, det samme gjelder for nedtatte pullerter ved Coop Mega.

Fortau på venstre side ned Sørgata (før vi kommer til svingen mot undergangen til Jernbaneparken) – ender opp i et blomsterbed. Her må det ordnes for nedkjøring for rullestol på påvente av videre reovering av Sørgata.

Sørgata ved siden av Teaterhuset – lederlinje i fortauet – hvor fører denne til?

Samme sted er det nedkjøring mot varemottak – går skrått nedover – kan være fare for at noen faller/tramper utenfor.

Møllegata – fortau utenfor Framgården – skråner ned mot en kum – de i rullestol kan falle ut da det blir stopp mot lokket.

Enden av Møllegata (mot Tindved) – for høy fortauskant – burde vært nedsenket. Fortauet ender i grus (mot gamle Statoiltomta).

Ikke fortau ned til Fløytaarvegen.

Ved Coop Extra – bra med fortau, men ingen merking/lederlinjer.

Utfordringer vinter – vintervedlikehold.

Sekretær sender til teknisk drift og trafikkisikkerhetsutvalget de saker som er aktuelle. Det ønskes også et møte med de i forhold til å diskutere aktuelle problemstillinger. Det ble foreslått en veileder hvordan vi (kommunen) ønsker at universell utforming – i Verdal kommune, slik at utbyggere kan forholde seg til det. Dette finnes det mye av i andre kommuner som vi kan «låne» av. Folkevalgte bør få et eierforhold til dette. Boligruppen kan bidra til dette.

4. **Tverrfaglig «boligrådgivningsgruppe» - oppnevning av brukerrepresentant.**
Behandling:

Sekretær har fått oversendt forslag om å etablere en tverrfaglig «boligrådgivningsgruppe» for tilpasning av bolig – med et forslag til modell. Det er enkelte ting i modellen som må endres, bl.a. rådets representant og beslutning. Dette er meldt tilbake til virksomhetsleder arkiv. Forslaget ble utdelt i møtet. Formålet etableringen er å etablere en tverrfaglig boligrådgivningstjeneste-/team som samarbeider tett i forbindelse med behovet for å tilpasse bolig. Teamet har beslutningsmyndighet, og skal i fellesskap beslutte hvem som innvilges tilskudd med bakgrunn i tverrfaglig kompetanse. Det er ikke naturlig at rådet er med i saker som angår enkeltsaker, men deltar gjerne på systemnivå. Er det overordnet saker kan rådet være høringspart. Brukerrepresentant skal etter politisk vedtak være med i prosjekt/byggekomiteer.

Vedtak: Det bes om nytt kulepunkt der rådet skal være med i saker på systemnivå. Oppnevner ellers ikke representant til selve boliggruppen da dette bryter med mandat og forskrift for rådets arbeid.

5. **Utbygging av Rådhuset – oppnevning av brukerrepresentant.**

Det er satt i gang planlegging av 3. byggetrinn Rådhuset. Det skal opp der paviljongen står nå – og denne skal rives. Arbeidet med tegninger er startet opp og det er purret fra sekretær om brukerrepresentant fra rådet i prosjektgruppe/byggekomite og vi må nå oppnevne representant. Neste møte i gruppen er fredag 28.8 og vedkommende som bli oppnevnt bør møte da.

Vedtak:

Lars Morten Lersveen oppnevnes som brukerrepresentant.

6. **Stenging av planovergang – utbedring jernbanepark og undergang – brukerrepresentasjon? [Se sak til behandling i utvalg for plan og samfunn.](#)**

Behandling:

Utvalg for plan og samfunn vedtok følgende i sitt møte:

«Utvalg plan og samfunn er bekymret for virkningen som stenging av planovergangen vil ha for handel og ferdselsmønster i sentrum. Nordgata er i dag en av de viktigste aksene for ferdsel gjennom sentrum, både for kjørende, syklende og gående. Imidlertid ser utvalget at kryssing av jernbanen i Nordgata utgjør en betydelig sikkerhetsrisiko, og forholder seg til vedtaket fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet som sier at planovergangen må stenges.

Utvalget vil presisere behovet for gode avbøtende tiltak, og viser til at omfanget av ulovlig kryssing av sporet kan øke hvis gående må ta omveier som ikke oppleves som naturlig. Dette kan skape nye farlige situasjoner. Utvalget vil derfor fremheve at alle tiltakene som legges frem i saken må gjennomføres, dette for å gi kryssinger av jernbanen som oppleves som naturlig og som er trygge både for kjørende, syklende og gående.

Utvalget viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementet som skriver i sitt vedtak at de ser behovet for at Nordgatas viktige funksjon i sentrum opprettholdes for gående og syklende. Videre skriver Kommunal- og moderniseringsdepartementet at kryssing av jernbanen i Nordgata ikke vil kunne erstattes av de andre planskilte kryssingene som finnes i sentrum på en god måte. På bakgrunn av dette mener utvalget at undergang for gående og syklende ved dagens planovergang må utredes videre. Kryssing av jernbanen må ivareta de med nedsatt funksjonsevne, og det er et

minstekrav at universell utforming ivaretas i ny undergang eller ved en endring av undergangen i Jernbaneparken.»

Sekretær har sendt henvendelse til saksbehandler på saken, og bedt om representasjon i arbeidet. Det er ikke mottatt tilbakemelding på dette ennå, men rådet bør oppnevne en representant slik at dette er på plass.

Vedtak:

Mona B. Lersveen og Grete Borgen oppnevnes som brukerrepresentanter, med Ingvild G. Myhre som vara.

7. Revidering av trafikksikkerhetsplan – oppnevning av brukerrepresentant.

Behandling:

Det er startet opp revidering av trafikksikkerhetsplan og det er sendt melding om at her skal det være brukerrepresentant fra rådet. Det var det også ved utarbeidelse av den første planen.

Vedtak:

Ingvild G. Myhre og Aksel Olsen (vara) og oppnevnes som brukerrepresentant i arbeidet med revidering av trafikksikkerhetsplan.

8. Eventuelt

Tilbakemelding henvendelse funksjonshemmede i arbeidslivet – sendt med svaret i referatet.

Kommunen forespurte om å være med i pilotprosjekt CRPD. Svarfrist 26.8.

Christer Ahlqvist har søkt om fritak fra vervet som medlem i rådet – Toralf Hjelde er innstilt som nytt medlem. Behandles i kommunestyret 31. august 2020.

Leder i utvalg plan og samfunn vil ha fokus ved behandling av reguleringsplaner at utbyggere oppfordres til å bruke kompetansen til funksjonshemmede ved planlegging av boligkompleks o.l

Sak til neste møte. Prinsipper ved uttalelse til reguleringsplaner – eks parkering, private leilighetsbygg osv.

Stein Arne Stiklestad uttalelser seg sammen med Mona K. Rømuld regulerings saker etter Christer Ahlqvist.

Aksel G. Olsen – togsett Trøndelag har ikke plass/tilgjengelig for rullestoler.

Funksjonshemmede med rullestol har ikke samme mulighet for funksjonsfriske. Det samme gjelder for busstilbudet. Ingen systematikk, ingen kunnskap i bruk av utstyr på de bussene som kan ta med rullestoler.

Line Therese Ertsås

Formannskapssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Med hilsen

Line Therese Ertsås

Formannskapssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Line Therese Ertsås

Deres ref:

Vår ref: TOSKEV 2019/4469

Dato: 04.06.2020

Svar på henvendelse- Funksjonshemmede i arbeidslivet

Vi er i en fase der vi faser inn ny arbeidsgiverpolitikk, og vi har klare ambisjoner om å bli enda bedre på inkludering.

Vi kan se nærmere på hvordan og hvorvidt vi kan innarbeide en konkret målsetting om at en viss prosentandel av ansatte skal være mennesker med nedsatt funksjonsevne. Når det gjelder målsettingen om heltid, så vil det likevel bestandig være plass til ansatte på deltid.

Vi takker for gode innspill, og tar dem med oss i vårt videre arbeid.

Med hilsen

Torgeir Skevik
Personalsjef

Hva er velfersteknologi

Det er teknologisk assistanse som bidrar til økt trygghets, sosial deltakelse, fysiske mobilitet og kulturelle aktivitet

Bidrar til selvhjelpenhet til tross for sykdom og psykisk eller fysisk nedsatt funksjonsevne

Eksempler:

Trygghetsalarm og mobil trygghetsalarm med GPS -funksjon
Digitalt tilsyn som kan forebygge fall
Medisindosett som varsler når man skal ta tablettene
Digitale kalendere som varsler når diverse aktiviteter starter

Nyttige tips og tiltak du kan ordne selv:

- ◆ Fjerne tepper og eller legge sklisikring under teppene for å forebygge fall.
- ◆ Godt lys i alle rom.
- ◆ Male rommene i lyse farger.
- ◆ Antisklimatter i dusj. Bytt ut badekaret med dusj.
- ◆ Bruk senger og stoler som er enkel å komme seg ut inn og ut av.
- ◆ Dusjkrakk.
- ◆ Støttehåndtak der det trengs i huset. Eks. i trapp eller ved toalettet.
- ◆ Røykvarsler og komfyrvakt som er seriekoblet og viderekoblet direkte til brann.
- ◆ Enkle hjelpemidler på kjøkkenet, eks. tubeklemmer, lokkåpner, bestikk med godt grep.
- ◆ Strømpepåtrekker
- ◆ Timer til stikkontakt som automatisk slår av elektroniske apparater.

- ◆ Smarttelefon eller nettbrett med mulighet for videosamtaler
- ◆ Kommunikationsverktøy
- ◆ Robotstøvsuger
- ◆ Smartklokker
- ◆ Smarthjem, forenklet lydstyring. Eks. med bevegelsessensor som automatisk slår på lyset.

Hva er kommunens rolle?

En av kommunens oppgaver er å bistå innbyggere til å leve et selvstendig, aktivt og deltakende liv.

Kartlegge ditt behov og dine omgivelser

Vi gjennomfører individuell kartlegging, i samarbeid med deg og evt. dine pårørende. Dette er viktig for finne rett tiltak til deg.

Hjelpemidler som trenges midlertidig eller akutt behov, kan det lånes av kommunen.

Eksempel, dusjkrakk og toalettforhøyer.

Ved varig behov for hjelpemidler, gjør kommunes ergo- eller fysioterapeut en kartlegging. De bistår med søknad om varig utlån av hjelpemidler fra Nav hjelpemiddel-sentral

Målsettingen for Nasjonalt velferdsteknologiprogram er at velferdsteknologi skal integreres som en del av tjenesten innen 2020. Det skal bidra til å flest mulig kan bo hjemme og oppleve trygghets, selvstendighet og mestring.

Ta kontakt med din kommune for mer informasjon om hvilke velferdsteknologiske løsninger som er i drift.

Teknologi som er i drift i Verdal kommune i dag.

- ◆ Digitalt tilsyn
- ◆ Mobil trygghetsalarm
- ◆ Medisindispensere

Hva er Nav hjelpemiddelsentral rolle?

Har du et langvarig behov (over 2 år) for hjelpemidler, kan du søke om dette fra NAV Hjelpemiddelsentral. Rettighetene ligger i Lov om Folketrygd §10-7. Hjelpemidlene må være:

- Nødvendig
- Hensiktsmessig
- Dekke ditt behov for hjelp
- Lette praktiske problemer i dagliglivet.
- Eller som kan gi deg mulighet til å bo lengst mulig hjemme

Hjelpemidler fra NAV hjelpemiddelsentral

www.klokkelig.no eller Nav hjelpemiddelsentral sine sider finner du oversikt over hvilke hjelpemidler du kan søke på.

Det er kanskje ikke et hjelpemiddel, men en kombinasjon med flere. Eller de kan bistå med å tilrettelegge det du allerede har eller bruker. Kanskje tips og råd kan løse ditt behov?

Tilskudd i stede for rampe – eller heisløsning

Det kan utbetales tilskudd i stede for hjelpemidler når det gjelder trappheis, løfteplattform, sjaktheis og rampe. Hensikten er at man kan unngå omfattende hjelpemidlerløsninger. Og isteden tilrettelegge for eksempel alt på en flate og/eller en trinnfri adkomst.

Forskriften gjelder deg som fyller kriteriene for å få trappheis osv. Forutsatt at disse hjelpemidlene ikke installeres. Kan denne ordningen bidra til at boligen blir tilrettelagt, og at du kan forflytte deg enklest mulig.

Forutsetninger for tilskudd:

- ◆ Tilskuddet skal ikke overstige hjelpemiddelets kostnad
- ◆ Tilskuddet kan ikke brukes til kjøp/bygging av ny bolig eller som tilskudd til flytting
- ◆ Det er ingen begrensninger i forhold til brukergruppe.

Kommunes ergo- eller fysioterapeut bistår i søknadsprosessen.

Tips til hav du kan gjøre selv:

Hvordan bor jeg, er det første spørsmålet man kan stille seg?

Ønsker jeg å bo der jeg bor nå?

Er alle rom på en falte? Særlig et soverom, bad, kjøkken og yttergang.

Er det enkel ankomst til huset, uten trappet eller overflater som fort blir glatt.

Bor du i nærheten av butikk, legesenter og aktiviteter?

Hvordan er brannsikkerheten i huset?

Har du internett?

Gir omgivelsene muligheter for å være sosial?

Nyttig å besøke husbanken og nav hjelpemiddelsentral

www.husbanken.no

www.nav.no

www.klokbolig.no

Selv om du har eller får nedsatt funksjonsevne, så er det mulig å tilpasse boligen slik den blir mer egnet til ditt behov.

Husbanken funksjonstest for bolig, er nyttig verktøy for å kartlegge boligen din eller neste bolig.

Er behovet å tilpasse boligen, kan du søke om finansieringen til små eller store ombygninger og tilpasninger.

Tilpasningene av boligen må være hensiktsmessig

Det vil bli vurderes ut ifra husstandens økonomiske situasjon.

Det finnes mange hjelpemidler, noe må du kjøpe selv, og noe kan lånes av kommu-

! Internett, gir deg muligheten til å holde kontakt med omverden